

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ &
ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ
Π.Ε. ΛΕΥΚΑΔΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡ/ΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ &
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ. Δ/ση : Διοικητήριο
Ταχ. Κώδικας: 31100
TELEFAX : 2645 3-60735
Πληροφορίες: Θ. Ρεκατσίνα
Τηλέφωνο: 2645-3-60736
E-mail: lrekatsina@pin.gov.gr

Λευκάδα,

28-03-2018

Φ: ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΕ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Αριθ. Πρωτ. : 21169/3389

ΠΡΟΣ :

1. Τον Δήμο Λευκάδας, Ενταύθα
 2. Τον Δήμο Μεγανησίου, Κατωμέρι Μεγανησίου
 3. Την Δημοτική Ενότητα Καλάμου, Κάλαμος
 4. Την Δημοτική Ενότητα Καστού, Καστός
 5. Το ΚΕΠ Δήμου Λευκάδας, Ενταύθα
 6. Το Γενικό Νοσοκομείο Λευκάδας, Ενταύθα
 7. Τον Οίκο Ευγηρίας Λευκάδας, Ενταύθα
 8. Την Ένωση Ξενοδόχων Λευκάδας, (ενημέρωση όλων των μελών) Φιλαρμονικής 13, Ενταύθα
 9. Την Ομοσπονδία Ενοικιαζομένων Δωματίων (ενημέρωση όλων των μελών) Αγίου Παντελεήμονα & Ούλωφ Πάλμε, Ενταύθα
- (με την παράκληση να αναρτηθεί στους πίνακες ανακοινώσεων αντίγραφο του παρόντος, και να ενημερωθούν όλοι οι πολίτες)**

ΘΕΜΑ : «ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ»

ΣΧΕΤ.: Η αρ. πρωτ. Υ1α/Γ.Π.οικ. 24708/31-03-2016 Εγκύκλιος του Τμήματος Μεταδοτικών και μη Μεταδοτικών Νοσημάτων, της Δ/σης Δημόσιας Υγείας, του Υπουργείου Υγείας

Λόγω της αστάθειας του καιρού που παρατηρείται φέτος στη χώρα μας αλλά και της έναρξης της εαρινής και τουριστικής περιόδου στο Νομό μας, σας παραθέτουμε προληπτικά μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν συλλογικά από όλους μας, στα πλαίσια συντονισμένων ενεργειών για την επίτευξη καλύτερων αποτελεσμάτων όσον αφορά τον περιορισμό των εστιών ανάπτυξης κουνουπιών.

Τα κουνούπια αποτελούν ένα σοβαρότατο παράγοντα κινδύνου για την εξάπλωση ασθενειών για τις οποίες είναι διαβιβάστες, ενώ σημαντικά δυσμενείς είναι και οι επιπτώσεις στην οικονομία και την ποιότητα ζωής των κατοίκων στις περιοχές όπου αναπτύσσονται υψηλοί πληθυσμοί κουνουπιών. Η εμφάνιση μάλιστα κατά τα τελευταία έτη περιστατικών λοίμωξης από τον ιό του Δυτικού Νείλου και ελονοσίας σε αρκετές περιοχές της χώρας μας, καθώς και η ύπαρξη κινδύνου εισαγωγής άλλων ιών που μεταδίδονται με κουνούπια (π.χ. ιών Zika, Chikungunya, Δάγκειου πυρετού), καταδεικνύουν την ανάγκη της οργάνωσης και έγκαιρης εφαρμογής ολοκληρωμένων προγραμμάτων αντιμετώπισης των εντόμων αυτών.

Η πρόληψη και αντιμετώπιση των νόσων που μεταδίδονται με κουνούπια -όσον αφορά στο διαβιβάστή- βασίζεται στη μείωση του πληθυσμού των κουνουπιών μέσω του περιορισμού των εστιών αναπαραγωγής τους, ολοκληρωμένων προγραμμάτων διαχείρισης κουνουπιών και στην παρεμπόδιση της επαφής μεταξύ διαβιβάστων και ανθρώπων.

Προκειμένου να περιοριστούν οι οχλήσεις αλλά και να προφυλαχθούμε από τον κίνδυνο μετάδοσης ασθενειών, η Υπηρεσία μας θα ήθελε να ενημερώσει τους φορείς αλλά και τους πολίτες για τα προληπτικά μέτρα που πρέπει να εφαρμόζουμε στην κοινότητα αλλά και στο σπίτι μας για να προστατευτούμε από τα κουνούπια.

Με βασικό σκοπό την ολιστική διαχείριση των κουνουπιών και των προβλημάτων που δημιουργούν τόσο στη δημόσια υγεία και το περιβάλλον, όσο και στην τοπική οικονομία πρέπει να εφαρμόζονται ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΚΟΥΝΟΥΠΙΩΝ.

Για την επιτυχία οποιουδήποτε προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών σε μια περιοχή έχει μεγάλη σημασία η σωστή, έγκαιρη και η από κοινού οργάνωσή του από τους εμπλεκόμενους φορείς (Δήμους, Περιφέρειες), οι οποίοι έχουν και την ευθύνη της πραγματοποίησής του, σύμφωνα με τις αρμοδιότητές τους.

Η αντιμετώπιση των κουνουπιών σε μια περιοχή δεν θα πρέπει να βασίζεται στην εφαρμογή μιας μόνο μεθόδου καταπολέμησης, αλλά να περιλαμβάνει συνδυασμό μέτρων που συμβάλλουν προς το τελικό αποτέλεσμα. Θα πρέπει να στηρίζεται πρωτίστως στην καταπολέμηση των προνυμφών των κουνουπιών, καθώς και την εφαρμογή μέτρων διαχείρισης του περιβάλλοντος για τον περιορισμό των εστιών ανάπτυξής τους και συμπληρωματικά, όπου κρίνεται απαραίτητο για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, να πραγματοποιείται καταπολέμηση των τελείων εντόμων, καθώς και εφαρμογή ειδικών επεμβάσεων, όπως υπολειμματικών ψεκασμών εσωτερικών χώρων ή ψεκασμών κατά τη χειμερινή περίοδο, όταν αυτό απαιτείται από τις συνθήκες.

Πολλά από τα κουνούπια γεννιούνται και ζουν στο μπαλκόνι, στις αυλές ή στα χωράφια μας, γεννούν τα αυγά τους στο στάσιμο νερό, όπου αναπτύσσονται ώσπου να γίνουν τέλεια, περωτά έντομα. Οι ανωτέρω εστίες, σε πάρα πολλές περιπτώσεις, βρίσκονται εντός των ορίων ιδιοκτησιών μας, με αποτέλεσμα τα εντεταλμένα συνεργεία ψεκασμού να μην μπορούν να τις προσεγγίσουν και να μην καθίσταται έτσι αποτελεσματική η δράση ενός εφαρμοζόμενου προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, **η συμμετοχή των κατοίκων** είναι σημαντική για την επιτυχία του προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών, διότι σε συνεργασία με τους υπεύθυνους και ύστερα από κατάλληλη ενημέρωση, μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό εστιών ανάπτυξης που βρίσκονται στον ιδιωτικό τους χώρο.

Η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των τοπικών κοινωνιών είναι αναπόσπαστο μέρος ενός ολοκληρωμένου προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών, για την προστασία των ανθρώπων από την όχληση ή τις ασθένειες για τις οποίες τα κουνούπια είναι φορείς, την αποφυγή παραπληροφόρησης και δημιουργίας σύγχυσης ή και πανικού, καθώς και για την κατάδειξη των τρόπων/ μεθόδων με τους οποίους μπορούν να συμβάλλουν οι ίδιοι στην αντιμετώπιση των εντόμων αυτών.

Μπορούμε να μειώσουμε τον πληθυσμό των κουνουπιών, μειώνοντας τα σημεία εκείνα όπου μπορεί να ζήσει και να μεγαλώσει η προνύμφη τους. Απλές ενέργειες από μέρους μας αποτελούν μεγάλη βοήθεια στην καταπολέμηση των κουνουπιών ώστε να μειωθεί η όχληση, να προληφθεί ο κίνδυνος μετάδοσης ασθενειών, η υποβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων, η επίπτωση στην τουριστική ή άλλη ανάπτυξη της περιοχής μας με αντίκτυπο την οικονομική επίπτωση.

Να μην μένουν στάσιμα νερά στο αστικό και περιαστικό περιβάλλον οποιασδήποτε συγκέντρωσης και ποσότητας. Ο περιορισμός τους μπορεί να επιτευχθεί με την επιχωμάτωση μικρών κοιλοτήτων του εδάφους, αλλά και τον καθαρισμό από τη βλάστηση των εστιών που έχουν υποδειχθεί από τη χαρτογράφηση, ώστε να διευκολύνεται η κίνηση του νερού και να παρασύρονται τα ατελή στάδια των κουνουπιών. Σε αυτές περιλαμβάνονται τα αρδευτικά ή αποστραγγιστικά κανάλια ή τάφροι, οι δεξαμενές συλλογής νερού, οι όχθες ποταμών ή ρυακιών, οι κοίτες χειμάρρων κλπ.

Συγκεκριμένα είναι απαραίτητα να λαμβάνονται τα κάτωθι προληπτικά μέτρα:

1. Απομάκρυνση ή καταστροφή όλων των δοχείων (κουβάδων, γουρνών, ποτίστρων, ανθοδοχείων, μπουκαλιών, παλαιών ελαστικών κλπ) τα οποία είναι δυνατόν να συγκεντρώσουν νερό. Δοχεία τα οποία είναι χρήσιμα πρέπει να είναι αναποδογυρισμένα ή με τέτοιο τρόπο τοποθετημένα ώστε να μην συγκεντρώνουν νερά, ενώ δοχεία τα οποία χρησιμοποιούνται ειδικά για τη φύλαξη νερού πρέπει να διατηρούνται κλειστά, με κατάλληλα εφαρμοστά καλύμματα.
2. Άμεση επισκευή διαρροών σωλήνων ύδρευσης και αποχέτευσης.
3. Τακτικός καθαρισμός των υδρορροών από τα φύλλα κ.λπ. ώστε να μην λιμνάζει το νερό.
4. Συνεχής καθαρισμός δικτύου όμβριων υδάτων και διευκόλυνση της ροής των νερών.
5. Αντικατάσταση των κατεστραμμένων καλυμμάτων των βόθρων και όλων των αποχετευτικών συστημάτων, ερμητικό κλείσιμο των φρεατίων αποχέτευσης. Τοποθέτηση λεπτής σήτας στους αγωγούς εξαερισμού της αποχέτευσης.
6. Διαχείριση των αποβλήτων και λυμάτων σε κάθε οικία και επιχείρηση σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μεθόδους αντιμετώπισης των αποβλήτων. Να αποφεύγεται κάθε ανεξέλεγκτη

διάθεση αυτών καθώς και η δημιουργία βούρκων από αυτά.

7. Συνεχής ανανέωση του νερού των κολυμβητικών δεξαμενών, διακοσμητικών λιμνών, σιντριβανιών, συνεχές φιλτράρισμα και επαρκής χλωρίωση του νερού τους. Όταν δεν χρησιμοποιούνται άδειασμα αυτών.
8. Εφαρμογή καθαρισμού του περιβάλλοντα χώρου από άχρηστα αντικείμενα και **ανεξέλεγκτη βλάστηση**.
9. Εντοπισμός και εξουδετέρωση κάθε εστίας ανάπτυξης κουνουπιών από τους ιδιοκτήτες τουριστικών και άλλων επιχειρήσεων στους χώρους ευθύνης τους.
10. Αποστράγγιση χωραφιών και άλλων επιφανειών, μετά την άρδευση ή βροχή, για αποφυγή λιμναζόντων υδάτων.
11. Καθαρισμός αποστραγγιστικών και αρδευτικών καναλιών από χόρτα, πέτρες, χώματα και άλλα υλικά που εμποδίζουν την ελεύθερη ροή του νερού. Να διευκολύνεται η συνεχής ροή υδάτων όπου είναι δυνατόν
12. Δημιουργία κλίσης εδάφους στους κήπους και τις αυλές προς φρεάτια αποστράγγισης.
13. Τακτικό κούρεμα γρασιδιού, θάμνων και φυλλωσιών όπου εκεί βρίσκουν καταφύγιο τα ενήλικα κουνούπια.
14. Πότισμα κατά προτίμηση νωρίς το πρωί.
15. Άδειασμα του νερού, μετά το πότισμα, από τα πιατάκια των γλαστρών.
16. Αποφυγή διάνοιξης λάκκων που επιτρέπουν την συγκέντρωση υδάτων.
17. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης νερού κυρίως όταν δεν υπάρχουν κατάλληλοι αποχετευτικοί αγωγοί.
18. Τακτική ανανέωση του νερού στις ποτίστρες των ζώων και στις δεξαμενές και στέρνες νερού. Να μαζεύονται τα φύλλα ή άλλα σκουπίδια που υπάρχουν στην επιφάνεια τους.
19. Τα ανοίγματα δεξαμενών συλλογής νερού να καλύπτονται με λεπτή σήτα.
20. Καλύπτουμε τις βάρκες να μην μαζεύουν νερό της βροχής.
21. Συχνός καθαρισμός και ψεκασμός στους στάβλους ζώων και στα εκτροφεία πτηνών (κοτέτσια).
22. Αποφυγή τοποθέτησης στα νεκροταφεία ανθοδοχείων με νερό, προτιμάμε την τοποθέτηση συνθετικών λουλουδιών.
23. Αποφυγή ανεξέλεγκτης διάθεσης σκουπιδιών.
24. Χρήση ανεμιστήρων ή κλιματιστικών καθώς ο δροσερός αέρας απομακρύνει τα κουνούπια, χωρίς όμως να τα σκοτώνει
25. Χρήση λαμπτήρων κίτρινου χρώματος για τον φωτισμό των εξωτερικών χώρων γιατί προσελκύουν λιγότερο τα κουνούπια.
26. Χρήση εντομοκτόνων στον αέρα, όπως ταμπλέτες και φιδάκια
27. Λήψη ατομικών μέτρων προστασίας όπως τοποθέτηση λεπτών σιτών στις πόρτες στα παράθυρα στους φεγγίτες και στους αεραγωγούς τζακιού.

ΜΕΤΡΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

1. Χρήση κατάλληλων ρούχων που καλύπτουν όσο γίνεται περισσότερο το σώμα (μακριά μανίκια και μακριά παντελόνια, ανοιχτόχρωμα και φαρδιά ρούχα, καπέλο).
2. Χρήση της παραδοσιακής κουνουπιέρας κατά την διάρκεια του ύπνου, ειδικά για τα βρέφη, σε περιοχές με πολλά κουνούπια.
3. Συχνά λουτρά καθαριότητας για την απομάκρυνση του ιδρώτα.
4. Όταν χρειάζεται χρήση εντομοαπωθητικών τόσο σε ακάλυπτο δέρμα, όσο και πάνω από τα ρούχα όπως DEET, Πικαριδίνη /ικαριδίνη, IR3535, αιθαίρια έλαια ευκαλύπτου, **προσοχή στις οδηγίες χρήσης τους**. Σας ενημερώνουμε ότι τα περισσότερα είδη κουνουπιών τσιμπούν από το σούρουπο μέχρι το χάραμα.
5. Αποφυγή αλόγιστης χρήσης εντομοκτόνων, οικιακών σπρέι ή άλλων σκευασμάτων για την καταπολέμηση των κουνουπιών. Η χρήση εντομοκτόνων και εντομοαπωθητικών σε μορφή υγρού ή πλακιδίων να γίνεται προσεχτικά και σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης τους. Η εφαρμογή οποιουδήποτε προγράμματος εντομοκτονίας να γίνεται από εξειδικευμένα άτομα, παρουσία υπεύθυνου επιστήμονα.
6. Χρήση σήτας στα παράθυρα και στις πόρτες

7. Ιδιαίτερα για τις έγκυες και για περιπτώσεις επικείμενης εγκυμοσύνης συστήνεται αναβολή του ταξιδιού σε περιοχές όπου αναφέρονται κρούσματα από τον ιό Zika, ή σε περίπτωση που το ταξίδι θα πραγματοποιηθεί συστήνονται αυξημένα μέτρα προστασίας κατά των δειγμάτων από κουνούπια.

Οι δημοτικές και κοινοτικές αρχές θα πρέπει επίσης να μεριμνήσουν για την εξουδετέρωση ή την μείωση των εστιών ανάπτυξης όπως οι καλλιέργειες που απαιτούν πολύ νερό, τα παρόχθια χειμάρρων, τα αρδευτικά & αποστραγγιστικά κανάλια, τα δίκτυα όμβριων υδάτων όπου το νερό δεν ρέει συνεχώς αλλά λιμνάζει, το νερό από υπερχειλίσεις καναλιών, δεξαμενών κλπ, τα καζανάκια των αποχωρητηρίων των σχολείων που δεν χρησιμοποιούνται το καλοκαίρι, το νερό που συσσωρεύεται σε άχρηστα αντικείμενα που πετιούνται στο δρόμο, σε κοιλότητες δένδρων, όπως κονσερβοκούτια, τενεκεδάκια, μπουκάλια, λάστιχα αυτοκινήτων κ.α.. Επίσης θα πρέπει να μεριμνήσουν για τον καθαρισμό των αποστραγγιστικών και αρδευτικών καναλιών από χόρτα, πέτρες, χώματα και άλλα υλικά που εμποδίζουν την ελεύθερη ροή του νερού, έτσι ώστε να διευκολύνεται η συνεχής ροή υδάτων όπου είναι δυνατόν.

Στο σημείο αυτό, θα θέλαμε να ενημερώσουμε κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη να υποδεικνύει στην Υπηρεσία μας αλλά και στους Δήμους – Δημοτικές Ενότητες, τυχόν περιοικιακές εστίες ανάπτυξης των ανώριμων σταδίων των κουνουπιών, με σκοπό να επιτευχθεί τελικά η συνολική αντιμετώπιση των εστιών κάθε περιοχής.

Η συνεισφορά των πολιτών στον εντοπισμό, περιορισμό και εξάλειψη των εστιών ανάπτυξης των κουνουπιών (συγκεντρώσεις στάσιμου νερού) αποτελεί σημαντικό βήμα στη γενικότερη προσπάθεια καταπολέμησης κουνουπιών. Η συνεργασία φορέων και πολιτών κρίνεται απαραίτητη. Οι πολίτες μπορούν να επικοινωνούν με την Υπηρεσία μας για όποια περαιτέρω πληροφορία ή ενημέρωση στα τηλέφωνα 2645 3 60730, 2645 3 60731, 2645 3 60734, 2645 3 60736 και 2645 3 60737.

Στους Δήμους και στις Δημοτικές Ενότητες που απευθύνεται το παρόν, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους να μεριμνήσουν για την εφαρμογή προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών. Εκτιμούμε ότι κρίνεται επιτακτική η ανάγκη υλοποίησης του προγράμματος καταπολέμησης κουνουπιών για την προστασία της Δημόσιας Υγείας.

Κοινοποίηση:

Ο ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ

Εσωτερική διανομή :

Τμήμα Περιβαλλοντικής Υγιεινής &
Υγειονομικού Ελέγχου

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΧΑΛΙΚΙΑΣ

Η ΣΥΝΤΑΞΑΣΑ	Η ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΘΕΟΔΟΥΛΑ ΡΕΚΑΤΣΙΝΑ	ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ
22-03-2018	22-03-2018